

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2,925 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 351 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามานะ (Yamane, 1973 : 125) ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 และใช้การวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2554 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check-list) เพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 43 ข้อ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท (Likert's) (ยูทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 108) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาก
3	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อย
1	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท (Likert's) (ยูทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 108) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอดจนการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างหลักวิชา และข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ คือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีประสบการณ์ในด้านการบริหาร การศึกษา หรือ นิเทศการศึกษา และมีผลงานการวิจัยทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ (IOC : Index of item objective congruence) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117) โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

+1	เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ
0	ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนนเท่ากับ
-1	ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง .60-1.00 แสดงว่า ข้อคำถามที่ได้มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา (ภาคผนวก ก)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ ให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องทั้งการใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครีอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เท่ากับ .95 และตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ .94

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว และปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา โครงสร้างหลักวิชา ของแบบสอบถามในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อหาความเชื่อมั่นของข้อคำถามแต่ละข้อ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามไปมอบให้คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และ สถานที่ในการขอรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่เก็บได้ทุกฉบับมาตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งทุกฉบับมีคำตอบที่สมบูรณ์ครบถ้วน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดย กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ตอบ แบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ใช้การตรวจให้คะแนน และหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละ รายการเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของ ยุทธพงษ์ กัยวรรณ (2543 : 108) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษามากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษามาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ใช้การตรวจให้
คะแนน และหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการเป็น 5 ระดับ
โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของ ยุทธพงษ์ กัยวรรณ (2543 : 108) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ได้แก่ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมกับการมีส่วนร่วม
การบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
มีเกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 44) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .81-100	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .61-80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .41-60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .21-40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .01-20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดย
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ใช้วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมการบริหารงาน
วิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้สถิติดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน เพื่อใช้อธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน